

VICENTA TASA / ROSA MARI ROIG

Majoria absoluta!!!

La funció dels sistemes electorals és traduir les preferències dels electors en representació política, a través dels canals d'intermediació constituïts pels partits polítics. En el cas espanyol la normativa electoral prové del període inicial de la transició que dóna lloc a la constitució de les Corts Generals. Però, els antecedents es troben en la història constitucional espanyola. La inestabilitat política del nostre pasat democràtic present en els nostres constituents porta a prioritzar la governabilitat per sobre de la representativitat del sistema polític. Aquest objectiu d'afavorir la llarga duració de la nova democràcia té efectes distorsionadors sobre la proporcionalitat, en què els partits minoritaris d'àmbit estatal ixen perjudicats. La realitat final és, doncs, la concentració de vots en dos partits majoritaris. Es tracta d'evitar que la governabilitat quede en mans de les forces minoritàries.

No obstant això, els resultats electorals del 1993 i del 1996 demostraren que en el sistema polític espanyol no resultava estrany que el primer partit en vots i en escons no obtinguera prou vots per a governar en solitari. Tant el Partit Socialista com el Partit Popular necessitaren el suport dels partits nacionalistes (com CiU i PNB) o regionalistes (com CC) i de base territorial autònomic.

Les dues grans formacions estatals s'enfrontaren directament sense que s'aixecara entre elles cap força política centrista. D'aquesta forma els problemes de governabilitat es podien considerar des d'una doble vessant. D'una banda, la formació i l'estabilitat del govern eren més difícils. Com més partits implicats, més complexa és l'acció de govern. D'altra banda, la governabilitat pren una connotació especial quan queda en mans de forces polítiques que no tenen com a preocupació prioritària l'estat espanyol. Arran d'aquest escenari es qualificava el sistema polític espanyol en el context occidental de governs de minoria. I, en aquest sentit, les majories absolutes aconseguides pel Partit Socialista en 1982, en 1896 i en 1989 podien ser una excepció. Però, una volta més la realitat supera la ficció. El triomf de la dreta del 12-M va atorgar la majoria absoluta al Partit Popular i deixà obsole-

ta la teoria política que s'havia mantingut fins ara: les característiques del sistema electoral donen lloc a governs de majoria simple. De fet, de les vuit convocatòries electorals democràtiques la meitat han acabat en majories absolutes.

Però, què pot significar una majoria absoluta? El poder es concentra en mans d'una força política que governa independentment de la resta de grups parlamentaris, això pot comportar que una part de l'electorat quede *marginada*. El partit en el govern no necessita suport per traure endavant la seua política. La funció dels parlaments encara es redueix més i la funció de control es fa més difícil. Les forces polítiques amb representació al Congrés dels Diputats queden fora del joc parlamentari. Això ens fa sospitar de la voluntat real de diàleg i de la crida a la col·laboració plenament oberta als partits nacionalistes moderats re-

realitzada per José M. Aznar la nit del 12 de març. Els crítics de les masses del PP al carrer: "Pujol, enano, habla castellano! El catalán que se quede en casa!"; ens posen en alerta. Aquesta insistent oferta de diàleg, el reclam a la responsabilitat i el prec de vot als nacionalistes moderats per la investidura d'Aznar com a president del govern espanyol ens podrien fer imaginar que la intenció del PP és apaivagar les reivindicacions dels perifèrics,

sense superar l'espanyolisme rampant i ranci que continua nodrint el PP i bona part dels àmbits de poder madrilenys (no únicament conservadors), ara que ja no necessita del seu suport per governar.

No hem d'oblidar que el Partit Popular també es pot veure afectat a llarg termini per aquest resultat. La majoria aconseguida el pot conduir a la *prepotència* –tantes vegades denunciada des del partit–, a allunyar-se del seu electorat sense atendre les seues demandes. Aquesta indiferència pot resultar-li costosa de cara al futur. El votant que s'ha identificat amb aquesta força política ja no es veuria representat per aquest govern. Els dirigents actuals del PP podrien morir d'èxit com ha acabat passant amb el PSOE *felipista*.

“La majoria absoluta podria acabar allunyant el PP del seu electoral. Els dirigents actuals del PP podrien ‘morir d’èxit’, com el PSOE ‘felipista’.”

Analistes polítiques